

MŪSŲ LIETUVA

Įsiorėje laisvė, viduje teroras

Laisvosios Europos spauda apie

rezistenciją Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje

NR. 29 (1407) XXVII. 1975 M. LIEPA - JULHO 17 D. 1,00 kruzeiras
R. Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

NAUJŲ KELIŲ BEIEŠKANT

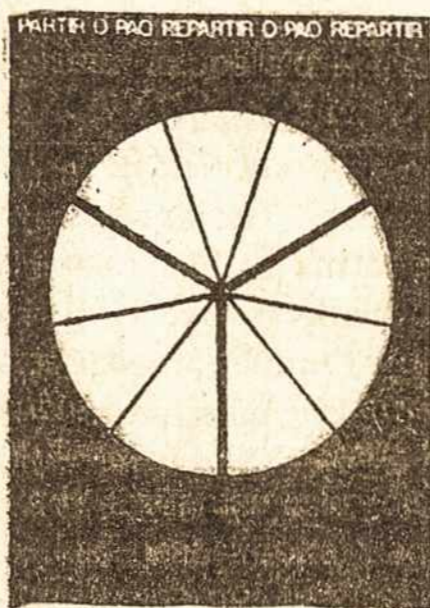
Savo naujai išleistoje knygoje "Didžiai gerbiamas pusiau-pilietis" (Sua Excelência meio-cidadão), iš Lietuvos kilęs Arnaldas Felmanas prasitaria: vietiniai Brazilijos gyventojai artimiau susigvenę su šiuo kraštu ir jo sąlygomis, Brazilijoje gyvena užsieniečiai geriau pažįsta pavyzdžius ar modelius (autorius taiko posakį ekonomijos ir pramonės srityse), į kuriuos šį milžinišką ir didelių galimybių kraštą galima vesti ir pritaikyti.

Felmano dėsnis yra bendro pobūdžio. Kiekvienas žmogus ar bet kuri žmonių bendruomenė daro taip, kaip yra pripratę daryti ir gyventi. Todėl papročiai, tautosaka, kultūra išsilaiiko: sunkiau ką nors pakeisti, negu išlaikyti priprastą gyvenimo būdą, nors jis ir būtų sunkus.

Vis dėlto atsiranda išradėjų ir išradimų, sumanių žmonių, kurie savo naujas idėjas, išradimus, veiklos būdus įgyvendina ir kitiems įkalba, susilaukdami ir pa mėgdžiotojų-pasekėjų. Išties bendruomenės, tautos, kraštai kinta, noroms nenoroms prisiimdami kas naujagėrų ir blogų dalykų.

Kartais naujovė skauda: tai matome iš vyresnio amžiaus žmonių pergyvenimų bažnytinės tvarkos atžvilgiu. Užtruko, kol žmonės priprato prie motorinių laivų, automobilių, vonių, maisto skardinėse: o mums ne tik tai, bet ir skrydžiai erdvėje tapo kasdienybe.

Mūsų visuomeninė veikla yra įprastinė, tokia — tokia, kokia buvo. Draugijos taip pat ar panašiai veikia, mes panašiai galvojame, kaip ir anksčiau. Nors jaunimas vis nori kitaip, galų gale dažniausiai sugrįžta prie to, kaip tėvai gyveno, manė, dirbo. Pereitame šimtmetėje Lietuvos liaudis būtų likusi toje pat nepakenčiamoje baudžiavoje, jeigu nebūtų buvę asmenų, kurie skelbtų "naujovę" apie Lietuvos nepriklausomybę, apie lietuvių teisę savo ateitį savaip spręsti. Svarbiausia, tos

Brazilijos Tautinis Eucharistinis
Kongresas liepos 16 — 19 d.
M A N A U S mieste

nepriklausomybės nematę drąsuliai atgaivino visą tautą.

Vieni iš lietuvių, kurie nesibaugino naujovės, buvo Stepas Darius ir Stasys Girėnas, kurių drąsaus skrydžio per Atlantą metines minime liepos 15 - 17. Daug kas sakė, kad "Lituanica" skrydis nepavyks, kad neapsimoka, kad žmogus turėtų sparnus turėjęs, jei jam reikėtų skristi. Nuo 1933 metų Lietuvoje tebėra didelis susidomėjimas skraidymu, kaip ir po sėkmingų Europos krepšinio pirmenybių prieš pat karą išliko domėsys sportu.

"Naujų kelių beieškant" yra viena temų, kurią lietuvių jaunimas iš viso pasaulio svarstys šių metų pabaigoje ir sekančių pradžioje. Kaip ir pats Jaunimo kongresas, taip ir ši tema nėra vien tik jaunimo, o visos lietuvių visuomenės dalykas. Kokie yra tie nauji keliai, kurie galėtų artimiau suvienyti šio krašto tautiečius? Kokiais būdais galima atgaivinti ir patobulinti organizacijų veiklą? Kaip suartinti São Paulo ir interjero lietuvių? Kaip tinkamai atšvesti didžiosios mūsų imigracijos auksinę sukaktį? Kaip, kur, kokiomis sąlygomis įsigyti nuosavą stovyklavietę jaunimui, muziejų, Brazilijos lietuvių archyvą? Kaip praplėsti lietuvių kalbos kursų ratą? Kaip geriau derinti visų organizacijų bei įstaigų veiklą?

Visi tie klausimai laukia sumanių, išradimų, praktiškų atsakymų.

AS

Nors Sov. Sąjunga savo vidaus gyvenimą dengia labai sandaria uždanga, tačiau aplinkiniams, o kartais ir tiesiais keliais prasmunkančios žinios atskleidžia tikrąją būklę. Tuo būdu laisvasis pasaulis sužino, kas iš tikrųjų dedasi anapus sovietinės uždangos. Gana išsamus straipsnis buvo išspausdintas gerai informuotame vokiečių mėnraštyje "Herder Korrespondenz" š.m. 4 nr. Jis pavadintas taip: "Noras gyventi, nežiūrint persekiojimo ir šmeižto". Jame apžvelgiamas krikščioniškųjų bendrijų gyvenimas 1974-75 m. Jo duomenimis čia ir pasinaudosime.

Dvejopi leidiniai

Sov. Sąjungoje tėra trys oficialiai leisti religiniai laikraščiai — rusų ortodoksų, baptistų ir armėnų. Vienintelis teologinis leidinys yra "Bogoslovskije trudy", leidžiamas Maskvos patriarchato Pernai išėjo XI tomas.

Šalia to yra nelegalių leidinių. Latvijoje 1974 m. buvo likviduota slapta spaustuvė, veikusi nuo 1971 m. Laisvieji baptistai joje atspausdino tūkstančius egzempliorių evangelijų, giesmynų ir slaptos laikraščio "Bratskij listok". Manoma, kad toji spaustuvė priklausė slaptai leidyklai "Kristus", kuri galbūt turinti ir daugiau panašių spaustuvių. Lietuvoje policija labai stipriai jieško "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" leidėjų. Daug jų suėmė, jų tarpe rusų biologą S. A. Kovalevą.

Fasadas ir vidus

Religinių bendruomenių būklė Sov. Sąjungoje yra labai trapi. Jų vieta sovietinėje valstybėje yra pažymėta įstatyme, bet jo vykdymo taisyklės neskelbiamos. Yra slapta instrukcija apie kulto įstatymo vykdymą, surašyta 1961 m. kovo 16 d., tačiau ji tėra žinoma jos vykdytojams. Tai paaiškėjo 1973 m. iš prof. Sacharovo vadovaujamo žmogaus teisių gynimo komiteto nario ir bendradarbio I. R. Šafarevič slaptos rašto "Zakonodatelstvo o religii v SSSR". Minėtose slaptose taisyklėse atsispindi sovietinė politika religinėje srityje, kuri pačiame įstatyme nėra aiškiai nusakyta. O tos politikos tikslas — sunaikinti betkokią religinę bendruomenę, bandančią išivirtinti komunistinėje visuomenėje.

To tikslo siekiama ir sovietų laikysena vyskupų atžvilgiu, būtent, vyskupų ir kitų religinių vadų perdaug nepersekioti, bet

visą spaudimo centrą nukreipti į pagrindinius krikščioniško gyvenimo vienetus — pačias bendrijas ir paskirus narius. Šia linkme sovietų spaudimas padidėjo ypač nuo 1972 m. Ateistinė propaganda sustiprėjo, nors primitivių savo formų nepakeitė.

Pogrindžio bendrijos

Sovietiniai įstatymai religines bendrijas taip suvaržė, kad žymi dalis jų nuėjo pogrindin. Didžiausia pogrindžio grupė yra "Evangelinių Baptistų Bendrijų Taryba", apimanti gal būt per tūkstantį vienetų. Pastarieji nesiregistruoja ir veikia mažomis grupėmis. Jie atsiskyrė nuo oficialiosios "Evangelinių Baptistų Bendrijų Visasąjunginės Tarybos", kurią kontroliuoja sovietinė valdžia. Atsiskyrimo motyvas — oficiali taryba pataikauja ateistinei valstybės valdžiai. Laisvieji baptistai yra laikomi antisovietiniu elementu ir nuolat gaudomi bei baudžiami. 1974 m. per 200 baptistų buvo išsiųsti į darbo stovyklas. Nuo 1965 m. per 1000 baptistų buvo nubausti. Jų gen. sekretorius G. P. Wins 1974 m. kovo mėnesį buvo vėl suimtas.

Nuo 1973-74 m. paastrėjo kova su tikinčiųjų tėvais ir jų vaikais. Apie tai daug faktų pateikia Lietuvos "Kronika". Kaikurių šeimų vaikai buvo atimti iš tėvų ir perkelti į specialias institucijas.

Pasak rusų ortodoksų kovotojo A. E. Levitin-Krasnovo, išleisto užsienin, Sov. Sąjungoje slapta veikia sekminininkai, adventistai, jehovininkai, Rytų apeigų katalikai - unitai. Pastaroji grupė savo gausumu eina po laisvųjų baptistų. Ji veikia daugiausia Vakarų Ukrainoje ir Vakarų Gudijoje. Rytų apeigų katalikai 1946 m. prievarta buvo prijungti prie Maskvos ortodoksų patriarchato. "Tikroji Ortodoksų Bendrija", atsiskyrusi nuo Maskvos patriarchato dėl jo pajungimo ateistinei valdžiai, taip pat veikia slapta. Jos narių skaičius yra sumažėjęs, tačiau tebėra 8 - 10 vyskupų ir apie 200 kunigų. Jų veikla yra griežtai slapta.

Jaunimas ir intelektualai

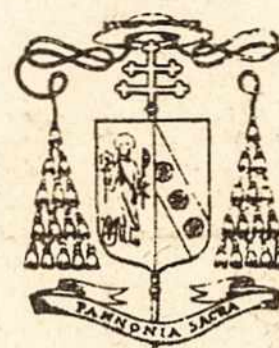
Religiniame Sov. Sąjungos gyvenime aktyviai dalyvauja daugiausia liaudis, t.y. žmonės, kuriems profesinė karjera neaktuali. Rusų Ortodoksų Bendrijai, sovietinių įstaigų duomenimis, priklauso per 70 vyskupų ir apie 7.500 bendruomenių, ypač vakarinėje Rusijos dalyje.

(Tęs. 9 psl)

Kardinolo Mindszenty patarimas

IŠLAIKYKITE ŠEIMOSE
SAVO KALBĄ...

JŪRATĖ STATKUTĖ DE ROSALES

Kardinolas Mindszenty sėdėjo ant sofos. Aplinkui buvo, jį lydėjusieji du vengrų kunigai, vienas venezuelietis kunigas, ir lietuvių kapelionas; taipogi vietinių vengrų palyda ir tam tikras skaičius įvairių Venezuelos pozicijos įstaigų pareigūnų, atsakingų už kardinolo saugumą. Greta kardinolo sėdėjo mūsų vertėja Eva Nelsienė.

Nežiūrint gausios palydos, jaunimas susiburė ratu aplink kardinolą. Arčiau buvusieji susėdo ant kilimo, kiti aplink sustojo. Vaizdas buvo drauge išpūdingas ir gražus, nes jaunimas žerėjo tautiniais rūbais, o kardinolas regimai jaunimu džiaugėsi.

Klausimų buvo keturi. Jie buvo rūpestingai paruošti iš anksto, ir buvo su-tarta koks asmuo kokį klausimą statys.

Pirmas klausimas

Romas Klova: — Eminencija, ką mes turime daryti tam, kad galėtume duoti prasmingą įnašą į mūsų bendrą kovą?

Kardinolas Mindszenty: — Visų pirma išlaikykite šeimose savo kalbą. Jei išsilaiko kalba, išsilaiko atitinkami jausmai, atsiranda draugystės tarp tų, kurie pritaria savo kalbos vartojimui. Bendras savosios kalbos vartojimas išvysto ir bendrą galvoseną, sustiprina tarpusavio ryšius ir išlaiko tradicijas.

Antras klausimas

Antanas Baronas: — Vatikanas nesuteikia mums pagalbos mūsų kovoje už tautinę ir religinę laisvę. Ką mes turime tuo atveju daryti, Eminencija? (Šį klausimą pastačius, kardinolą lydėję keli kunigai pradėjo kažką kuždėti, bet kardinolo atsakymas juos pertraukė).

Kardinolas Mindszenty:

— Bažnyčia yra viena ir nedaloma. Kas nepažino komunizmo, turi skirtingą galvoseną negu pavergtos tautos, negu tie, kurie patys apčiuopiamai yra išgyvenę ir kentėję priespaudą. Tačiau tikėjimas ir lojalumas yra du dalykai, kurių negalima pamiršti nei vienai akimirkai: mes turime būti ištikimi Bažnyčiai, jos dėsniams ir jos pamokymams.

Mes geriau suprantame pavergtų tautų padėtį, negu Roma, kuri apie tą padėtį išgirsta tik tai dėka informacijų, nevisada atitinkančių tikrovei. Betgi mūsų ištikimybė yra nesulaužoma, mes iš visos širdies ir sielos tęsime kovą tam, kad Religija ir Tauta būtų vienas dalykas.

Baigdamas šį atsakymą, turiu priminti, kad marksizmas-komunizmas nepripažįsta Dievo, ir tuo pačiu jis niekad negalės sutapti su tiesa ir su mumis. Tie žmonės niekad neišlaikė savo pažadų, kaip tai jau parodė praktika per visą pusę šimtmečio. Ar tai būtų privatūs pažadai, dideli ar maži, ar tarptautinės sutartys, jiems niekad nerūpėjo juos pildyti — o tai sakau ne vien aš, bet parodo pati istorija.

Trečias klausimas

Lila Kazimieraitė: — Ateitis yra Dievo rankoje, mes tikime, kad vieną dieną Lietuva bus laisva. Ką mes privalėsime tuomet daryti: ar mūsų morali pareiga bus grįžti mūsų tėvų žemėn, ar galėsime pasilikti tame krašte, kuriame mes gimėme ir būti jam naudingi?

(Klausimas buvo tuomi sunkus, jog jį statėme Venezueloje, kur yra vykdoma gana intensyvi imigrantų asimiliacijos politika. Mes iš anksto žinojome, kad kardinolas turės savo atsaky-

mą suformuluoti tokiu būdu, kad nepažeisti jį priėmusios Venezuelos politikos. Iš tiesų, kardinolas atsakė taktiškai, tačiau jo atsakymo prasmė buvo aiški).

Kardinolas Mindszenty:

— Tur būt nereikia jums priminti ketvirtąjį Dievo įsakymą: "Gerbk savo tėvą ir motiną". Jūsų pareiga yra išlaikyti savo tėvų tradicijas, tautos praeities palikimą ir papročius kuriuos semiatės iš savo tautos praeities. Tačiau jūs turite būti dėkingi ir parodyti savo dėkingumą tam kraštui, kuris jums davė prieglobstį. Gyvenkite savose tradicijose, neužmiršdami dėkingumo tam kraštui, kuris leido, kad jūs taptumėte jo vaikais. Ir labai svarbu yra niekad neužmiršti, kad visuo-se pasaulio kampuose kairiųjų tendencijos ar stačiai komunizmas tyko atvirai ar užsislėpęs. Ten kur jis negali veikti atvirai, jis užsimašuoja skirtingu vardu ar skirtingoje formoje — taigi niekad nesiduokite apgaunami ir laikykites tiesos.

Ketvirtas klausimas

Aras Mažeika: — Išėjimoje, įvairių pavergtų tautų jaunimas stengiasi kovoti dėl savo krašto laisvės, bet kiekvienos tautos jaunimas kovoja atskirai, nekoordinuodamas savo veiklos su kitos grupės veikla. Visi siekia to paties tikslo, bet kiekvienas dirba savo keliu. Eminencija, ką mes turime daryti tam, kad sujungti visų pavergtų tautų jaunimo veiklas į vieną bendrą akciją?

(Šis klausimas sukėlė staigų sujudimą kardinolą lydėjusių vengrų vadovų tarpe. Jie užmiršo iki šiol dirbusią vertėją ir net trise puolė tuo pat metu klausimą aiškinti kardinolui. Kardinolas lengvai šyptelėjo. Jo atsakymas buvo lėtas, kiekvienas žodis buvo ta-

riamas ramiai, tvirtai).

Kardinolas Mindszenty:

— Visų pirma jūs patys gerai išsiaiškinkite kokie yra jūsų ideologiniai pagrindai ir tikslai kuriuos jūs norite atsiekti. Kada visa tai jums bus aišku, suraskite kitos pavergtos tautos jaunimo grupę, sudarykite bendrą komitetą ir patikrinkite ar judviejų ideologiniai pagrindai ir tikslai sutampa. Tuomet galėsite paieškoti trečią grupę ir tą patį atlikti, ir tokiu būdu tęsti iki rasite, kad tarpusavė parama, idėjos ir tikslai aprepia didelį ir gausų būrį žmonių. Čia betgi turiu jums duoti labai svarbų patarimą: niekad nepamirškite savo organizavimosi metu visada atsiklausti vyresniųjų, arba vadinamųjų "senių". Atminkite, kad jie turi daugiau patyrimo, o tuo tarpu jūs, būdami fiziniai pajėgesni ir karštesni, tam tikrais momentais galite neišsilaikyti saiko ir protingumo ribose.

* * *

Pasikalbėjimui pasibaigus, kardinolas Mindszenty dar kreipėsi į jaunimą vienu sakiniu:

— Man buvo labai malonu su jumis pasikalbėti.

* * *

Pasikalbėjimas įvyko Caracase, Vytauto Dambravos rezidencijoje, 1975 m. balandžio 16 dieną.

Lygiai už trijų savaitių kardinolo Mindszenty nebebuvo gyvųjų tarpe.

Taip kaip mirštančio tėvo paskutiniai patarimai sūnui įgauna ypatingo parėdymo svarbą, taip šis pasikalbėjimas, netikėtu būdu, staiga įgavo jaunimui suteiktų paskutiniųjų parėdymų prasmę.

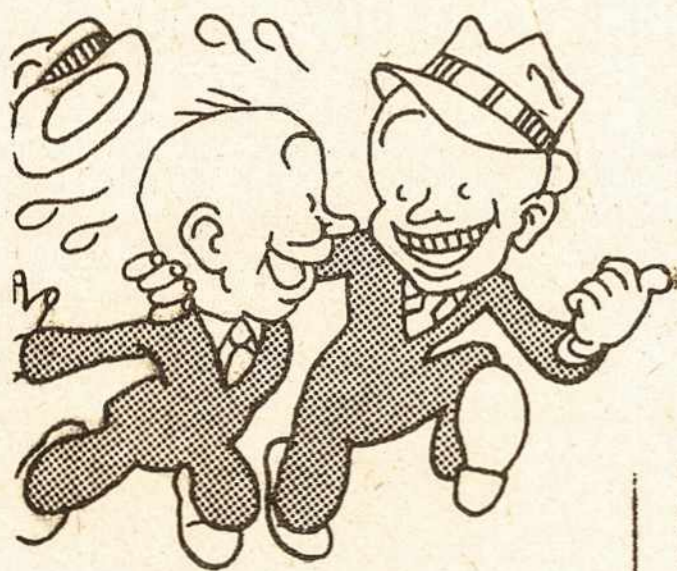
Kardinolo žodžiai, jam kalbant, buvo stenografuojami. Čia patiektas tekstas yra tikslus, pažodžiui darytas, stenografinių užrašų vertimas.

Dirva

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO TREČIOJO KONGRESO REIKALU

TIK 5 MĖNESLAI LIGI III PL JAUNIMO KONGRESO!

LIETUVI, KONGRESO PASISEKIMAS TAVO RANKOSE!

LAIMĖJO MOKSLO PREMIJA

Nos dias 23/24 e 25 de maio, realizou-se no Salão da Bienal no Parque do Ibirapuera, a XV Grande Feira de Ciências e Cultura do Estado de São Paulo, patrocinada pelo IBECC (Instituto Brasileiro de Educação, Ciências e Cultura) da USP.

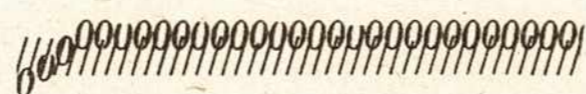
Ričardas Kemeklis Merani, que já participou da XV Feira, no ano passado, e foi premiado, também neste ano apresentou-se com o STAND "LABORATÓRIO JUVENIL YORAM" – Clube de Ciências", com o trabalho "TRATAMENTO DA MADEIRA – Coloração e Impermeabilização".

Obteve grande sucesso e classificou-se entre os 8 primeiros lugares dos 53 Stands com mais de 700 participantes. Em festa que se realizou no Teatro João Caetano, com a presença de Autoridades e Professores da USP, Ričardas ganhou Diplomas e prêmios de valôr, tanto pelo trabalho apresentado como pela montagem do Stand, explicações ao público, comportamento, etc.

O trabalho apresentado "Tratamento da Madeira", trata dos vários processos de extração de corantes naturais, coloração da madeira com esses corantes e depois aplicação de produtos impermeabilizantes para impedir a deterioração da madeira.

Ričardas que gosta muito de química e há anos tem em casa um laboratório que está sempre equipando e ampliando, junto com três amiguinhos (que também o auxiliaram na Feira), pesquisaram e desenvolveram os métodos do trabalho apresentado e também projetaram no Stand os Slides das várias fases da pesquisa, o que agradou muito ao público visitante, reunindo sempre muita gente.

Ričardas foi convidado pelo IBECC para participar do próxi-

DIRBKIM KARTU +

ESTÀ NA HORA DE COLABORAR

mo Congresso Juvenil de Ciência, já apresentou o trabalho de inscrição e desejamos que também nesse certame seja bem sucedido.

ATOSTOGŲ STUDIJŲ DIENOS

Jaunimo kongreso studijų dienos numatytos dar trims savaitgaliams žiemos atostogų metu: liepos 19 ir 20 Dr. V. Kudirkos mokyklos rūmuose, Rua Lituanía, 67 – Moóca; liepos 26 - 27 Santa Isabel miestelyje; rugpjūčio 2-3 São Sebastião prie pajūrio, Bumblų vasarvietėje. Smulkesnės informacijos jaunimui išsiunčiamos atskirai, ir visada galima kreiptis į JK Bustinę.

VALDYBA RŪPINASI PROGRAMA

Liepos 7 d. JK komiteto valdybos posėdyje daugiausia dėmesio kreipta į JK programos reikalus, ypatingai į svarbesnius renginius, kadangi iki posėdžio dar nebuvo galutinai nustatytos vietos Naujųjų Metų sutikimui iš Šokių šventei.

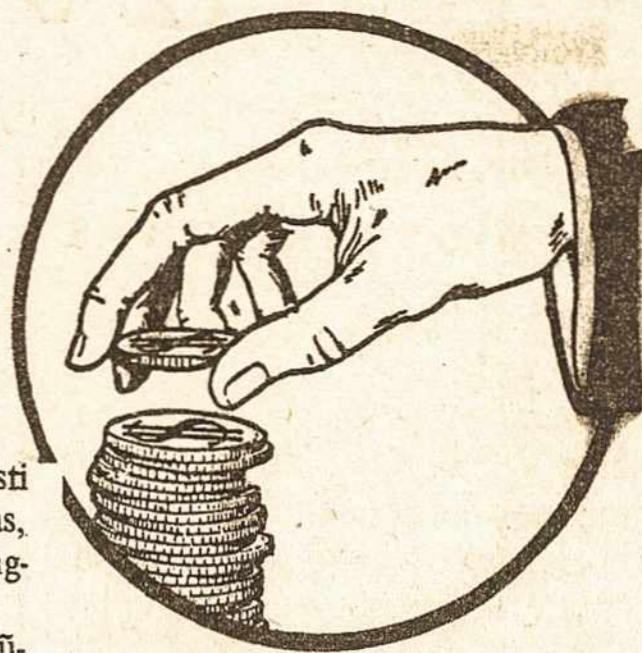
Svarstydama Brazilijos lietuvių visuomenei parengimus kongreso metu (ypatingai 1976 sausio 2-4 savaitgalį), valdyba nutarė ruošti akademinės ir meninės programas, ir prašyti parengimų-programų komisijos jau dabar užsakyti patalpas: Jaunimo namus, Seselių sale, Sajungos rūmus. Šiuose renginiuose bus dalinai pakartota kituose kraštuose atlikta meninė programa, o atvy-

BRAZILIJOS KRAŠTO FINANŠŲ KOMISIJOS

svarbiausieji telefonai:

pirm. prel. P. Ragažinskas -
Tel. 274-2295

ižd. Jonas Tatarūnas - tel. 63-7344
ižd. Vincas Banys - tel. 274-0677
sekr. Halina Mošinskienė telef. 65-0907.

TŪKSTANTINIS VAJUS

Šią savaitę prisidėjo prie tūkstantinio vajuos:

Pranas Šukys - Cr\$. 1.000,00
(R. Ciclames - V. Bela)

PASIŽADĖJUSIŲ ĮNAŠAI

Pranas Šukys - Cr\$. 1.000,00
Liudas Bendoraitis - 200,00
Jorge Garška - 100,00

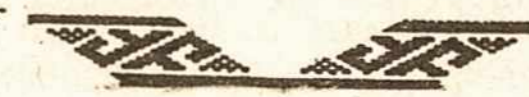
KITOS AUKOS

Sra. Aglinskienė - 100,00

Lietuvi, tavo parama Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui padės išlaikyti lietuvių jaunimo tarpe. Šio Kongreso pasisekimas yra tavo rankose.

FINANSŲ KOMISIJA

- Maža garbė svetimom kalbom kalbėti, didelė gėda savosios gerai nemokėti

sekmadienio popietę bus Roselandijoje.

Sausio 5 pasivažinės po São Paulį, sausio 8 pamatys Serra Negra ir Lindoia kurortus, paskutinę dieną keliauja į pajūrį. Ši kelionė dalyviams išeis apie 70 dol.

Trečioji ekskursija

Patį brangiausia ekskursija (90 dol.) prasideda sausio 2 dieną Rio de Janeiro, tęsiasi kelione į Itu istorines vietas ir moderniškai perdėtas įrangas sausio 4 po pamaldų Zelinoje. Sausio 5 vyksta į São Pedro mineralinius vandenius, sausio 8 į pajūrį ir sausio 9 pamato São Paulo miesto istorines, mokslines ir kitas vietas.

Ketvirtoji grupė

Kas užsirašys šiai ekskursijai sausio 2 pamatys Santos, Guarujá ir Praia Grande, sekmadienį (sausio 4) pasiūlys brazilų džiunglių ir gyvūnų zoologijos sode ir Simba Safari, sausio 5 nuvyks iki Itu ir Porto Feliz. Dar dvi dienos (sausio 8 ir 9) skiriamos São Paulo įdomybėms, įskaitant Universiteto miestą, Butantā, Ipirangos muziejų ir panašiai. Kelionė išeis apie 35 dol.

Kai kuriose vietose jau iškaičiuoti pietūs ar užkandžiai, o kur reikia – ir viešbučiai. Dalyvaują studijų savaitei iki sausio 6 d., po šokių šventės galės išjungti į ekskursijas netoli São Paulo.

III Šiaurės Amerikos Jaunimo Suvaziavimo Londone, Kanadoj, prezidiumas: Rūta Čepaitytė, Dainora Juozapavičiūtė, Almis Kuolas (p-kas), Jurgis Valaitis, Daiva Vaitkevičiūtė (Foto: D. Blaudžiūnaitė)

TIESA IR GYVENIMAS

Kun. Jono Kidyko, S.J.

ATSISVEIKINIMAS

Visiems buvusiems choro nariams nuoširdžiausiai dėkoju už pasišventimą ir bendradarbiavimą. Labai apgailiu, kad dėl kažkokių nesusipratimų choras paio nebesulaukęs savo dešimtmečio. Kiek dėl to buvo choro vedėjo klaidų ar kaltės, čia viešai visų atsiprašau.

Dėkoju mielajam muzikui p. Feliksui Girdauskui. Jis dažnai ir visada mielai ateidavo chorui talkon kiek atskirus balsus pamokyti, tiek visada akompanuoti koncertams ir mišioms, bet gaila kad niekada, prašomas, nesutiko perimti chorą ir jam vadovauti.

Ačiū reikia tarti ir maestrui Vitui Tatarūnui bei jo vadovaujamam Bendruomenės chorui, už malonų bendradarbiavimą su "Aušra". Keletas jo narių nuolat talkininkavo ir "Aušrai". Įvairiom progom abu chorai ir dainavo ir giedojo drauge. Tam visus kitus chorus S. Paulyje pragyvenusiam Bendruomenės chorui linkiu ir toliau klestėti ir palaikyti lietuvišką dainą ir giesmę Pietų Kryžiaus padangėje.

Apgailestauju, kad nebeliko laiko "pastatyti į tvirtas kojas" kanklių ansambliauką. O jau buvo 8 mokiniai – septynerios kanklės ir kontrabosas. Dar pusmetėlis ir ansamblis būtų buvęs jau subrendęs ir pajėgus toliau pats vienas lavintis ir koncertuoti. Jis turi dvi labai gabias kankliuotojas: Silvaną Banytę ir Beatricę Bacevičiutę. Jei tik

atsirastų, kas jas palaikytų, padrasintų, jos galėtų ir pačios toliau tobulintis ir kitas pamokyti, ir S. Paulo kanklių ansamblis galėtų būti antroji lietuvių kolonijos pažiba šalia "Nemuno" šokėjų, ir neretai pasirodyt su juo drauge parengimuose ir televizijoje. Tokio dalyko neturi nė viena kita tautybė Brazilijoje. Todėl čia viešai prašau – Silvana, Beatrice, pasiaukokite ir toliau, užsispirkite ir iškilkite su savo kanklėmis į pirmas mūsų kolonijos eiles. Ačiū Jums.

Baigdamas šį atsisveikinimo žodį, nusikalščiau, jei nepaminėčiau dar dviejų ne tik man, bet ir visiems jėzuitams labai pasitarnavusių asmenų.

Kai per pusantrų metų įkyrėjo iki gyvo kaulo pačiam būt virėju ir vaikščioti po turgus maista supirkinėti, pagaliau gegužės 31 užsu-

ko dar nepažįstama ponija ir pasiūlė šeimininkauti. Ir štai jau suėjo dešimtis metų, kaip ji rūpinasi mumis, kaip geriausia motina kad rūpintųsi savo sūnumis. Ji ne tik verda ir namus aptvarko. Ji, kai reikia, ir koplyčią ir salę papuošia, ir "arbatėles" išverda, kokias tik ji moka. Vargiai apsiėjo kurs parengimas, kad ji nebūtų pridėjusi savo rankos. O kur Angelika Triubienė pridėda ranką, ten turi viskas gerai išeiti. Ir geriausia ligonių slaugytoja nebūtų galėjusi rūpestingiau ir švelniau globoti pasiligojusį a.a. T. Joną Bružiką, kaip Angelika. Už jos gerą nesavanau-dišką širdį, už daugelio metų tarnybą jėzuitams ir pas juos ateinan-tiems lietuviams čia tariau ypatingą ir nuoširdžiausią ačiū. Telaimina ir tegloboja Jus, Ponija Angelika, gerasis Viešpats, tesuteikia reikalingų jėgų ir paguodos. Mano maldos lydės Jus iki aš būsiu gyvas.

Malonią dėkingumo ir sąžinės pareigą jaučiu viešai padėkoti kap. Juozui Čiuvinskui. Jis suprato, jog S. Pauliui reikia daugiau lietuvių kunigų. Savo žemaitiška išterme ir užsispyrimu jis atvėrė kelią Tėvams Jėzuitams atvykti S. Paulin, išnomuodamas jiems jo vadovaujamos Lietuvių Sąjungos Brazilijoje valdomas dro. V. Kudirkos mokyklos patalpas. Išnomuodamas ne už pinigus, bet už jų įdėsimą religinę, tautinę ir kultūrinę veiklą. Jis iš to ne tik jokios naudos sau neturėjo, bet labai nukentėjo. Už visas jo pastangas atskiesti ir ginti lietuvių jėzuitų darbą Brazilijoje tariau lietuvišką ir ir kunigišką ačiū. Jūsų paguoda, Juo-

zai, tebūnie šventas įsitikinimas, kad Aukščiausias Teisėjas, kurs kiaurai permato kiekvieno žmogaus net mintis ir intencijas, atėjus laikui, atskleis visiems, kieno buvo geriausi norai ir švari sąžinė.

Per 11 metų atsirado ir daugiau gerų bičiulių, rėmėjų ir bendradarbių. Visiems ir visoms esu labai labai dėkingas. Esu tikras, jog toliau, taip pat nuoširdžiai bendradarbiausite su likusiais tėvais jėzuitais Petru Dauginčiu ir Antanu Saulaičiu, iki juos turėsite. Telaimina visus Jus Viešpats Dievas ir tegloboja mieloji Motina Marija.

Su Diev.

Iki pasimatant danguje.

Jūsų Kristuje,

Kun. Jonas Kidykas, S.J.

Atsiūsta paminėti

TĖVAS JONAS BRUŽIKA. S.J. Spaudai paruošė T. Br. Kristanavičius, S.J. Viršelį dail. A. Kurausko. Spaudė M. Morkūnas. Išleido Tėvai Jėzuitai. Čikaga, 1974. Iliustruota nuotraukomis. 180 psl.

Leidėjai knygoj pateikia keletą įvadinį žodžių:

"Tur būt, nedaug yra vyresniosios kartos lietuvių, kurie nebūtų pažinę T. Jono Bružiko, neklausę jo pamokslų ar negirdėję jo vardo. Tas uolusis misionierius skersai ir išilgai apkelio visą Lietuvą, Vokietiją, Angliją, Jungtines Amerikos Valstybes ir dalį Pietų Amerikos, skelbdamas Dievo žodį, teikdamas sakramentus, lankydamas šeimas ir duodamas visiems krikščioniško gyvenimo pavyzdį."

Sutinkant su leidėjų žodžiais ir juos permąstant, daugeliui vyresniosios kartos lietuvių tenka grįžti į savo jaunystę ar net vaikystę ir ten matyti tėvą Joną Bružiką pačiame savo amžiaus gražume. Daugelis tada žinojo, kad jis geras pamokslininkas. Jo misijos teigiamai veikė tūkstančius klausytojų. Buvo žinoma, kad jis jėzuitas. Tik nedaug

kas žinojo apie jo gyvenimo kelią. Vėliau, 1940 Lietuvą užėmus bolševikam, nedaug kas iš tų tūkstančių žinojo, kad tėvas J. Bružikas uždarytas į kalėjimą.

Ši knyga trumpai peržvelgia velionio gyvenimą. Gimė 1897 gegužės 20 Garliavos valsčiuje, Kauno apskrityje; mirė 1973 kovo 13 Brazilijoje, užgautas traukinio.

Daugeliui lietuvių ši knyga primins, kuo gyventa ir tikėta jų jaunystėje, klausant tėvo J. Bružiko pamokslų, ir atskleis tai, ko apie velionį lig šiol jie dar nežinojo.

Išvija nėra nei atgaila, nei ekspatriacija, nei savanoriškas tėvynės apleidimas, nei vegetacija, nei karjera, bet tautinės pasiuntinybės tąsa, privaloma tarnyba kankinamai ir žudomai tautai bei pavergtai tėvynei... Tikras patriotizmas yra didelė kūrybinė jėga, kuri visus tautiečius jungia, cementuoja, bet ne skaldo. MYKOLAS KRUPAVIČIUS

Paulius VI atvyks į Ameriką

PHILADELPHIA. — Tikimasi, kad kitais metais, kai Amerika švęs 200 metų sukaktį, ir Philadelphijoje bus 41-as tarptautinis Eucharistinis kongresas, atvyks ir popiežius Paulius VI. Kongresas bus nuo rugpiūčio 1 iki 8 dienos. Vizitas būtų Amerikai pirmas, nes 1965 Paulius VI atvyko į Jungtines Tautas, ne į Jungtines Valstijas. Atvykti nori popiežius, bet tvirto pažado negali duoti, tai priklauso nuo sveikatos.

Tarptautinis Eucharistinis kongresas Philadelphijoje bus antras Amerikoje. Pirmas buvo 1926 Chicagoje.

III PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

TERCEIRO CONGRESSO MUNDIAL DA JUVENTUDE
LITUANA Rua das Giastas, 927-9 - Vila Bela - 03147 São Paulo, SP
- Tel (011) 63-5723, 274-0934

KONCERTAS - MENO ŠVENTĖ

Praeitą sekmadienį, liepos m. 13 d. Vila Zelinoje, Seselių Pranciškių Gimnazijos salėje įvyko dainų koncertas. Jį suorganizavo Lietuvos Jaunimo Kongreso Finansų Komisija.

Papuoštoje scenoje pasirodžiusį solistą VACLOVĄ VERIKAITĮ, lietuviškoji publika pasitiko šiltais plojimais. Jo puikiu, stipriu balsu pirmiausia dainuotos lietuvių liaudies dainos "TAMSIOJOJ NAKTELĖJ, IŠĖJO TĖVELIS, KUR BAKŪŽĖ SAMANOTA, harmonizuotos St. Šimkaus, "PABĖK, BARELI", harmonizuota K.V. Banaičio ir TEN KUR NEMUNAS BANGUOJA, A. Kačanausko - skambėjo gražiai, jautriai, melancholiškai. Jo dainavimas labai atitiko liūdną tų mūsų liaudies dainų pobūdį.

Maloniai, linksmiau jau skambėjo dainos A. Kačanausko TŪ MERGELIŲ DAINAVIMAS, V. Klovos, RUDENIO ARIMUOS ir publikai plojimais prašant padainuotos dar dvi linksmos dainos, berods, "JEI BŪČIAU ŠAKELĖ" ir "ŽYDI MARGOS GĖLĖS".

Solisto didelį balso pajėgumą ir visuose "registruose" muzikinę kultūrą parodė jo dainuotos pasaulinio masto muzikų sukurtos dainos arijos: T.P. Tolsti TAVĖS NEBEMYLIU, A. Dvoržak NAMO, R. Planquette MARKYZO ARIJA iš operėtos "Kordevilio Varpai".

Antrojoje koncerto dalyje pirma pasirodė nedidelis bet gerai susidainavęs LIETUVIŲ KATALIKŲ BENDRUOMENĖS CHORAS, diriguojamas maestro VIKTORO TATARŪNO. Choras pirmą kartą publikai sudainavo naujai išmoktas dainas: J. Karoso IŠKYLAUJAM, K. Kavecko AŠ DAUG IŠMOKAU ir L. Seyer NOITE GAUCHA. Lietuviškajai publikai daugiausia patiko gyvai padainuota patriotinė daina MANOJI LIETUVA. Gausiais plojimais ji išsiprašė pakartoti ją... Šias 4 dainas choras dainavo, skambiai, gražiai. Reiktų tik kiek daugiau dinamikos, gyvesnės išraiškos.

Tada solistas Verikaitis dainavo operines dainas: J. Bašinsko PALIK TIK DAINĄ MAN, G. Verdi NON PIU ANDRAI iš W. A. Mozarto operos "Figaro Ves-

tuvės". Labai gražiai su dideliu įsijautimu jis dainavo, tiesiog giedojo tėvo atsisveikinimą su mirusia dukra ir maldą už ją SUDIEV TAU PASKUTINIS iš G. Verdi operos "Simonas Juodaburnis" ir tremtinių malda "PARVESKI, VIEŠPATIE" sukurtą J. Strolios. Šią ir paskutinę ŪDRIO DAINA dainą iš V. Klovos operos "Pilėnai" dainavo draug su Liet. Kat. Bendruomenės chorui už šį gražų koncertą, jų lietuviškai širdžiai ir dvasiai suruoštą tikrą meno šventę.

Publika liko labai patenkinta ir dėkinga Solistui V. Verikaičiui ir L.K. Bendruomenės chorui už šį gražų koncertą, jų lietuviškai širdžiai ir dvasiai suruoštą tikrą meno šventę. Publika plojimais dėkojo ir solistą bei chorą akompaniavusiems pianistams Rafael Casalangida, Irenei Adamavičiūtei Kulickienei, pranešėjams Halinai Mošinskienei ir Jonui Šermūkšniui. Dėkinga ir nuolatiniam choro akompaniuotojui Fel. Girdauskui.

Būtų buvę geriau:

- jei pranešėja būtų daugiau naudojus mikrofona,

- jei būtų buvęs prožektorius apšviesti solisto veidui ir jo išraiškoms, padedančioms stipriau pajusti melodijos sukeltas emocijas,

- jei solistas būtų visur išlyginęs savo gražaus, galingo, nors nebejauno balso perėjimus,

- jei būtų susirinkę daugiau lietuviškos publikos į šią dainos meno šventę.

Solistas V. Verikaitis, atvykęs iš tolimos Kanados, už šį koncertą neėmė sau nieko. Visą pelną paskyrė ruošti III Pasaulio Lietuvos Jaunimo kongresui Sanpaulyje.

PADĖKA

Už dainų koncerto atlikimą, įvykusį pereiną sekmadienį Vila Zelinoje, nuoširdžią padėką reiškia solistui Vaclovui Verikaičiui, Liet. Kat. Bendruomenės choro dirigentui Viktorui Tatarūnui ir jo choristams, pianistams Rafael Casalangida, Irenei Kulckas, Fel. Girdauskui, pranešėjams Halinai

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirm. Br. Nainys ir vicepirm. R. Kasparas, dalyvavę Š. Amerikos lietuvių jaunimo veikėjų suvažiavime Londone, Ont. Jiedu dalyvaus ir pasaulio lietuvių jaunimo kongrese P. Amerikoje Nuotr. D. Blauzdžiūnaitės

KUN. H. ŠULCAS

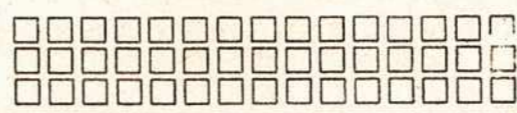
vasaros metu bus Anglijoje, kur prisidės ir prie Jaunimo stovyklos. Jo adresai:

iki VIII 17: Jaunimo Židinys
16 Hound Rd.
West Bridgford
NOTTINGHAM NG 2 6AH - INGLATERRA

iki VIII 31: Rev. H. Šulcas, c.o. Mr. Gužauskas
93 Shawholm Crs, Fl. 11, Nr.115
GLASGOW S 3 - Scotland

Mošinskienei ir Jonui Šermūkšniui; taip pat St. Mazeliui, įrašiusiam koncertą į juostelę, Seselėms Pranciškietėms už salės davimą ir už priėmimą solisto su žmona į savo namus bei vaišes p. Baltaduoniams, p. Steponaičiams (Santos), kun. M. Valiukevičiui (Rio de Janeiro); taip pat ir visiems kitiems prisidėjusiems prie šio gražaus koncerto įvykdymo.

III Pasaulio Liet. Jaunimo Kongreso Finansų Komisijos vardu
išdininkas Jonas Tatarūnas

Aqui estamos novamente para falar coisas sérias, vius sómente sérias.

ESPETACULAR a apresentação do artista lituano Vaclovas Verikaitis. As pessoas que foram na tarde de domingo passado à Vila Zelina saíram satisfeitos com o show apresentado por este artista. O coral de Vila Zelina esteve espetacular também, tanto cantando sózinhos bem como no acompanhamento. Parabéns à Comissão de Finanças pela Organização, principalmente ao Tio Patinhas, o Sr. Tatarūnas.

Quem finalmente está nos visitando em São Paulo, é a família Vasiliauskas. Depois de inúmeras promessas afinal o Sr. Vasiliauskas tomou coragem e veio a São Paulo e ainda a tiracolo trouxe a sua filha, a Daina. E por falar na Daina, ela está deixando muito lituano com vontade de casar...

Vocês sabiam que a Sonia Bareišytė anda usando as meias de futebol do seu irmão o Roberto? De manhã ele joga futebol e à tarde ela pega as meias dele emprestado.

Sábado passado teve churrascada na Moóca. Vocês tinham que ver como a Helena Bareišytė comeu. Foi uma barbaridade. Ela está fazendo concorrência ao Ramutis.

FALTAM SÓMENTE 6 MESES PARA O CONGRESSO, E ESTE MÊS É MÊS DE FÉRIAS. PORTANTO ESTAMOS ESPERANDO A SUA COLABORAÇÃO. É A SUA MESMO. VOCÊ QUE DISSE QUE DURANTE AS FÉRIAS IRIA COLABORAR.

E o Arunas e a Margarete, hem? Estão de vento em popa, mas lembrem-se antes do Congresso é proibido se amarrear.

Quem está dando uma mão para a organização do Congresso é a Maryté Saulaitytė, irmã do Pe. Saulaitis. É bom aproveitarmos a presença dela aqui, pois no fim deste mês ela irá embora, e em matéria de organização a moça entende.

E as visitas às famílias do interior como é que vão ficar? Está na hora de começarmos a visitar as famílias do Rio de Janeiro, Santos, etc.

Foi só o Pranys sair sem o seu motorista particular e deu zebra. Tem nada, não, Praniuk. até o Emerson já passou por estas.

Algirdas

Kai senovės lietuviai tapo krikščionys, jie nenustojo mylėti ir gerbė medžius ir puošė juos kryžiais arba koplytėlėmis, padarytomis iš medžio. Berželiai, eglės, karklai, jovarai bei kiti medžiai minimi liaudies dainose ir pasakose. Ryšys tarp medžių ir lietuvių, kur jie būtų, labai senas ir nuoširdus.

Mūsų Lietuva Mažiesiems

MEDŽIAI IR MES

Stovyklaujame. Mus supa medžiai, kurie priklauso prie seniausių ir didžiausių gyvų daiktų gamtoje, žinomų žmogui. Džiugindami mūsų akį, skleisdami pavėsį bei gryną orą, medžiai mus stipriai traukia prie savęs ir kelia norą daugiau apie juos sužinoti.

Senovės lietuviai labai gerbdavo medžius, ypač aukštus ir senus. Todėl be reikalo laužydami ar žalodami medį kad ir įplovimais, žmogus pagal jų tikėjimą užsitraukdavo didelę nemalonę: jam už tokį elgesį galėjo kas nors skaudaus atsitikti. Senovės lietuviai taip pat tikėjo, kad kai kurie miškai buvo šventi ir juose lankėsi dievai.

Jei sodyboje reikėdavo kirsti medį, šeimininkas prašydavo šventimą žmogų tai atlikti, nes laikydavo medžius ir augalus tartum gyvomis būtybėmis, kurių negalima skriausti. Buvo net tikima, kad medžiai kaip ir gyvuliai - kalbasi savo tarpe, tik žmonės, deja, tos kalbos nesugebėdavo suprasti.

Dėl ilgo amžiaus ir stiprumo ąžuolai buvo ypatingai gerbiami. Vyrai būdavo lyginami su jais, o moterys - su liepomis. Taip pat labai branginami buvo šermukšniai: būk, net piktos dvasios jų bijodavo.

KAIP PAŽINTI MEDŽIUS?

Kovodami už gyvybę, medžiai siekia erdvės, saulės ir vandens. Kai kurie auga prie pat vandens, bet moka ir kitur prisitaikyti, pvz. karklai, gluosniai. Vieni medžiai

megsta smėlį, kiti juodžemį, dar kiti šlyną. Kai kurie medžiai auga greitai, kiti labai lėtai. Jų mediena gali būti kieta, minkštoka, minkšta; žievė - lygi, rupi, vaguota, vienos ar kelių spalvų.

Paprastai medis, augęs vienas tam tikrame plote, naudojasi palankiomis sąlygomis ir plečiasi į visas puses. Kur medžiai auga per tankiai, jie dažnai lieka ploni, tiesiasi į viršų, bandydami išsikvoti kuo daugiau oro ir saulės, tuo tarpu apatinės šakos nudžiūsta. Sužalotas, net nukirstas medis ne kartą stengiasi atsistatyti ir leidžia naujas ataugas.

Medžiai skiriasi daug kuo - žieve, pumpurais, žiedais, žirginiais, sėklomis, vaisiais (uogomis, riešutais, valgomais vaisiais ankštėmis, kankorėžiais, sparnuotomis arba pūkuotomis sėklomis) bet vasarą lengviausia pažinti juos iš jų lapų ir viso medžio formos. (Spygliai irgi yra savotiški lapai).

Svarbu stebėti lapų dydį, paviršiumi (adatu, kaspino, kiaušinio širdies forma), ar jie vieniniai, ar sudėtiniai, lygūs ar dantyti. Taip pat ar viso medžio išvaizda yra kuginė, vienodai aukšta, ar apvali.

Gera stovykloje turėti leidinį apie medžius ir lyginti lapus su knygos iliustracijomis. Galima taip pat sudaryti lapų rinkinius ir pažymėti užrašuose, kur medis augo ir kaip atrodė.

Medžiai, miškai priglaudžia ir maitina paukščius ir žvėris. Jie priglaudžia ir mus šioje stovykloje. Būkime dėkingi ir neskriauskime gamtos, nenaikinkime ir neterskime jos. Skautai ir skautės yra gamtos draugai ne tik žodžiu, bet darbais: jie saugoja augalus ir medžius, kad jie patys ir kiti galėtų jais džiaugtis.

SKAUTU AIDAS

LITUANISTINĖ MOKYKLA

Gerai, kad mes turime lituanistinę mokyklą, nes mes išmokstame skaityti, rašyti ir daug kitų dalykų.

Per istorijos pamoką mes išmokstame apie Lietuvos kunigaikščius. Tai yra labai įdomu, kai sužinome apie mūsų prosenelius. Per literatūros pamoką mes išmokstame apie Lietuvos rašytojus. Per geografiją mokomės apie Lietuvos kalnus, upes, ežerus, kas jos kaimynai, koks klimatas, ir daug kitų dalykų.

Aš mėgstu apie Lietuvą mokytis. Aš jos niekad nemačiau, tik apie ją girdėjau ir apie ją moka. Kada nors gal galėsiu ten nuvažiuoti. Tai, ką mes mokomės lituanistinėje mokykloje, yra ne tik įdomu, bet ir svarbu žinoti.

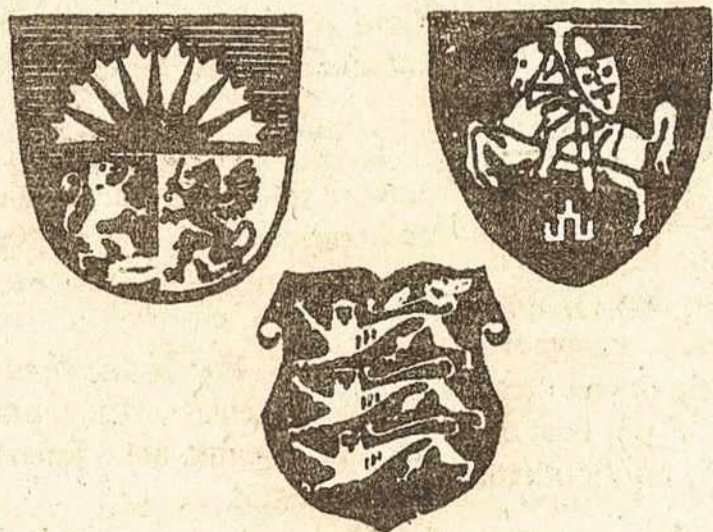
Judita Patraitė, VI sk.

K. Donelaičio lit. m-la

O.S.

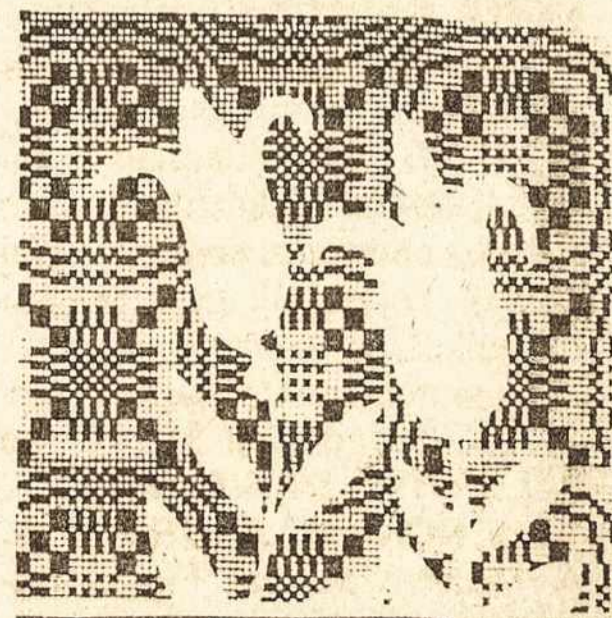

EXPOSIÇÃO DOS PAÍSES BÁLTICOS 75

PABALTIEČIŲ PARODA 75

bus, kaip ir kitais metais, tame pačiame
SALÃO PORTINARI,
PRAÇA ROOSEVELT
São Paulo
Rugpjūčio (Agosto) 22 - 31 d.d.

NAUJA DIENA

Aš sėstelsiu nūnai pas gilią srovę
Ir vėl aušrų lakštingalos susuoks.
Daina — kelionės mano palydovė:
Ji — motina; ji — brolis; ji — sesuo.
Aš sėstelsiu nūnai pas gilią srovę.
Daina — kelionės mano palydovė.

Velku aš vargą — savo ir nesavo —
Kaip vilkdavo jį protėviai — tėvai,
Su dainomis, kurias man Dievas davė
Ir su kančia, kurią man tu davei.
Velku aš vargą — savo ir nesavo, —
Su dainomis, kurias man Dievas davė.

Vienišas gandras pievose be krašto,
O koja jo po balta krūtine.
Taip mąsto jis ir mąsto jis, ir mąsto
Ir vis giliau skandinasi sapne.
Vienišas Gandras pievose be krašto
Taip mąsto jis, ir mąsto jis, ir mąsto.

BITELĖ

Aplipusios auksu kojytės,
Išūžę stikliniai žvynai.
Sunku tikro kelio laikytis:
Aplipusios auksu kojytės,
Akis plaks vėjų sparnai.

Dūzgena linksma ir apsalus
Gėlių geltonuoju krauju.
Kelionės dar tolimas galas.
Dūzgena linksma ir apsalus
Tai laime: ir savo ir — jų.

Paskutinis varpo dūžis

Prelatą Aleksandrą Arminą — poetą Venancijų Ališą
palaidojus

HALINA DIDŽIULYTĖ -
MOSINSKIENĖ

Paskutinis varpo dūžis nuai-
dėjo, nualpo saulėtoje Maua pa-
dangėje, kai tūkstantinė žmonių
minia, margaspalvė, margarasė,
nulydėjo į kapus amžiams užmi-
gusių Lietuvos poetą Venancijų
Ališą, nuostabų braziliečių pa-
rapijos kleboną prelatą Alek-
sandrą Arminą. Nesinori tikėti,
sunku įsivaizduoti, kad jis nebe-
sugriš į mūsų tarpą, kad įvyko
“Paskutinis tremtinio troški-
mas”:

Juoda gelmė juodoj gelmėj
nuskendo,
Naktis — kaip marių vandenys gili.
Kas mano broliams Nemuno šaly
Nuneš į širdis laisvės šviesų gandą?
Grūmingi debesys vis drumsčia sielą,
O mėnuo irias stingstančiu krauju...
Kalnai lyg salos supasi už jų,
Bet man jau niekas nebemiela:
Nei palmės grakštus lapas, anei
žiedas
Gėlės, pražydusios tarp akmenų...
O tremtinio širdie — vėlė be vietos!
Tavy troškimą vieną gaivinu:
Prie išgriautų Tėvynėje altorių
Priglaudęs veidą aš numirti noriu.
1943. 10. 12. Joanopolis

Troškimas širdy vienut vienas —
Ir toks, kaip nektaras, saldus.
Pasils ant sverdinčios pienės.
Troškimas širdy vienut vienas:
Į ten, kur svajonių medus.

Parnešti tą saldžiąją naštą
Per ilgus laukų arimus.
Nors jėgos menkėdamos mažta —
Parnešti tą saldžiąją naštą,
Parnešti greičiau į namus.

Poetui nostalgija buvo stipriausia įkvėpimo mūza. Paguoda tebuvo darbas, darbas ir dar kartą darbas. Paskutinieji žodžiai prieš mirtį buvo skirti parapijiečiams, tiems kukliems darbininkams, toms suvargusioms moterėlėms, jaunimui, vaikams: “Pasakyk jiems, kad aš juos mylėjau iki galo”. Tai girdėjome per atsisveikinimo pamokslą iš vieno kunigo lūpu, (“Diga a ele que os amei ate o fim”).

Šiandieną mes gedulu apsi-
siautę. Gal to nebūtų buvę, jei būtume parodę daugiau pagarbos prelatui Armino autoritetui. Taip būna — ką turime nevertiname, praradę — verkiame. Bet kai prasiveržia ambicija, egoistinis noras jėga “užgrobti sostą”, tada pateisinamos visokios priemonės, net pačios brutaliausios. Tokiu šiurkščiu būdu prelatas Arminas buvo nušalintas 1974 m. iš pirmininko pareigų Šv. Juozapo Lietuvių Kat. Bendoruomenės. Kodėl? Kad gynė tai, kas priklausė lietuviams, nes buvo tos lietuviškos parapijos kūrėjas V. Zelinoje. Deja, para-

IŠ VENANCIJAUS ALIŠO RANKRAŠČIU

Ar neša jį atsiminimo sriautas,
Paplukęs smėlio degančiame, —
Į ten, kur amžių lobis kruopščiai krautas
Ties Piramidžių tylinčių grupė?
Ar neša jį atsiminimo sriautas
Į ten, kur amžių lobis kruopščiai krautas?

Ar grįžta ilgesy į gimtą lizdą
Kleve medinių prilankyt namų?
Apsukti platų ratą — paskui kristi
Iš mėlynųjų saulės aukštumų?
Ar grįžta ilgesy į gimtą lizdą
Apsukti platų ratą — paskui kristi?

Pro liūtis ir pro žiežulingus vėjus
Ir vėl linksmi kalenimai kvatos.
Nauja diena šypsosis praregėjus
Be vakaro, be galo — nuolatos.
Pro liūtis ir pro žiežulingus vėjus
Nauja diena šypsosis praregėjus.

FRAGMENTAS

.....dėnuoti imu:
Tada kraujas pavirsta ritmu.
Kraujas ima banguoti ritmu.

KŪRYBOS VALANDA

Ak, tos užmaršties ir svaigimo minutės.
Jūs šito, deja nesuprasit.
Jei saulės nei žemės nei nieko nebūtų —
Nebus mano dienos beprasmės.

Kaip Dievas žvelgi nuo paaukštinto sosto,
Po kojų, kas menka, pamynęs,
O niekeno bruožų skaisčiau nepaglosto
Saulėtekių žaros auksinės.

Taip noris tada išbučiuot visus žmones,
Sau niekų už meilę neprašius;
Maitinti mintim ir širdim milijonus
Skaidriausios kūrybos mirażuos.

Paimti pasaulį, nei kūdikį mažą,
Paimti jį platų ant rankų
Ir nešt į gyvenimą — didį ir gražų, —
Kur meilės šaltiniai nesenka.

PREL. ALEKSANDRAS ARMINAS, miręs Brazilijoje. Jis yra plačiai žinomas poetas, rašęs Venancijaus Ališo slapyvardžiu

pija ją nepalaikė, teko svetimiesiems atiduoti stipriausias savo jėgas.

Dabar jau jam vistiek, ar kas už jį laikys šventas Mišias, ar graudenančiai prabilis. Viskas liko praeity. Liko nemarūs jo kūriniai. Akmens šventovė ir tokia pat klebonija ilgai stovės ir glaus žmonių maldas bei skundus. Mokyklos plėsis ir vis daugiau švies žmones, orkestras ir toliau gros maršus įvairiomis progomis..., bet ateis kiti ir palengva išbluks atmintyje geroro klebono šypsena.

Nemarus liko velionis lietuvių tautai savo poezija. Spausdintas žodis lieka nemarus. Todėl reikėtų susirūpinti ir išleisti visa tai, kas dar rankraščiuose yra palikę, o paskui būtų galima į vieną “Poezijos pilnatį” surinkti.

Apie prel. Armino darbuotę su lietuvišiais S. Paulyje parašys plačiau kiti, kurie jį pažinojo nuo pat jaunystės, kurie su juo bendradarbiavo nuo 1933-1942 metų. Mudu rišo poezija, literatūra ir muzika. Čia jis reikėsi rafinuotu skoniu ir subtilumu. Tai buvo tikras dvasios aristokratas — braziliečių visuomenė tai suprato ir labai garbingai jį įvertino. Tik jo dėka Maua miestas įėjo į pažangių miestų eiles.

Jis mylėjo žmones, kaip tegali mylėti lietuviška širdis (jo paties žodžiais). “O lietuviška širdis yra visur ta pati — ar tai Lietuvoje, ar Brazilijoje”.

Netekome brangaus draugo, patarėjo, poeto. Taikinga žemė priėmė jo nuvargusią širdį:

Jau švinta, ir aplinkui ima skleistis išdidžiai
Kitų krantų ir kito jau pasaulio atspindžiai!

SVARBUS PRANEŠIMAS

Prašoma, jei kas turi V. Ališo poezijos rinkinį "São Bento varpai", jį paskolinti "Mūsų Lietuvos" redakcijai. Svarbu greitai gauti.

Taip pat, jei kas turi kokį paskirą V. Ališo eilėraštį prašome paskolinti, kad būtų galima fotokopiją padaryti. Visi eilėraščiai reikalingi, kad poetinis palikimas būtų gerai su tvarkytas.

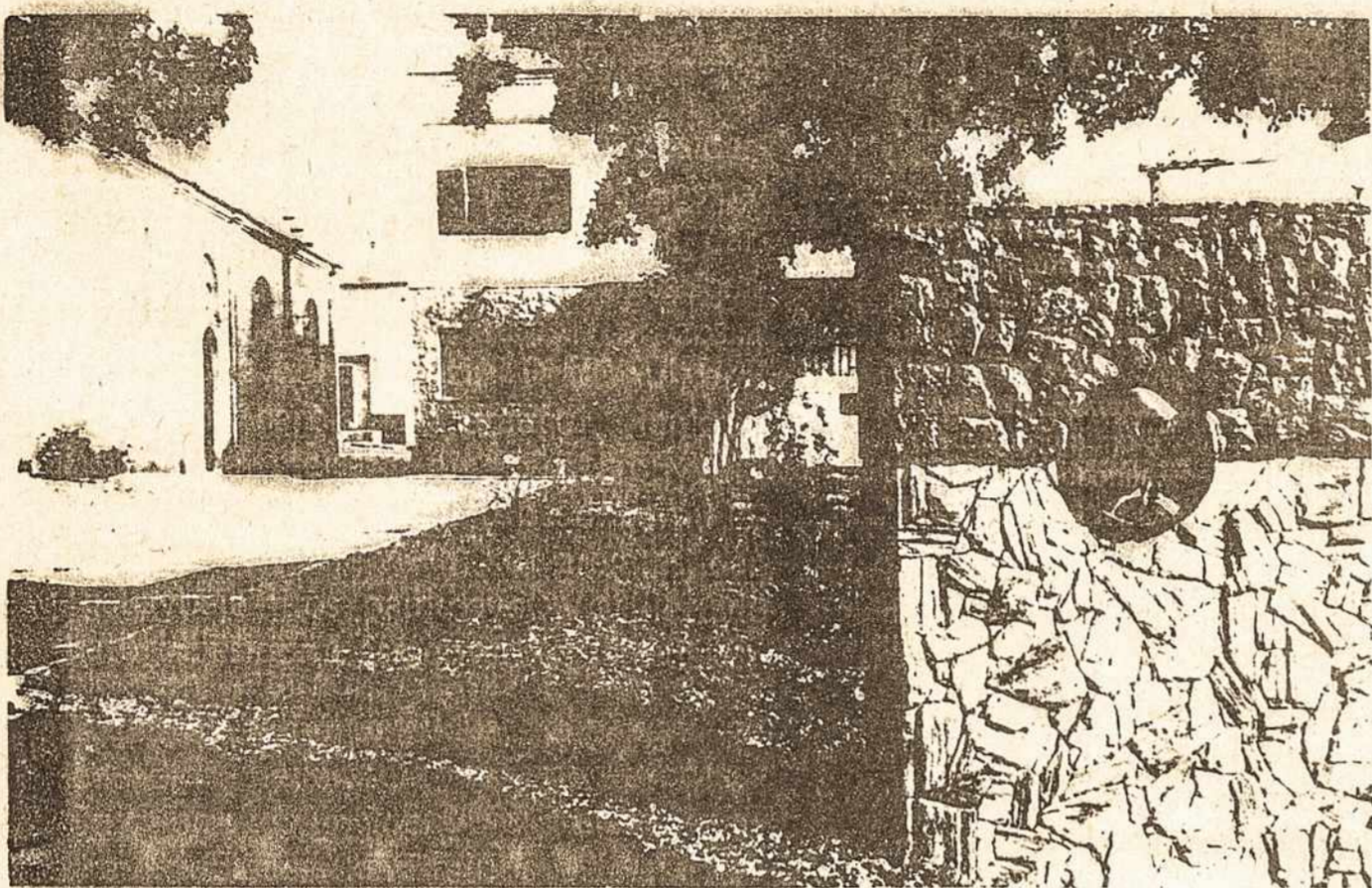
IŠ VENANCIJAUS ALIŠO RANKRAŠČIU

ŽMOGUS IŠ MARIŲ

Aplinkui — marios ir dangus. Ir dvi žuvėdrų poros.
Viršum vandens, viršum vilnių, virš saulės putų —
Kur dreba tolyje kaitra, kur dega oras,
Kur mėlyni kalnai anapus horizontų kiūto —
Iš ten laivelis iriasi. Tarytum, sužeistą žuvėdra:
Suplėsčioja sparnais, pakyla ant vilnies, į pragarmę nusėda.

Arčiau, arčiau... Jau linijas skiri, matai jau žmogų,
Kuris tolydžio slaisčioja irklus; tai susilenkia,
Tai, atsitiesdama, per bangą mikliai šoka.

Paleido juos nūnai. Grakščiai į priekį kyla rankos —
I ten, kur žvelgia akys. Matau jų spindulį ugningą.
Jame ir plačios jūros supasi ir gilūs dangūs...
Staigiu gestu iš naujo pasispyrė. Irklai sminga
Ir jų dainoje girdi širdies mušimą tankų.
Tolyn tolyn... Lyg sužeista žuvėdra. Kolei dingo.

VENANCIJAUS ALIŠO RANKRAŠČIAI

Idomus Venancijaus Ališo—prelato Aleksandro Armino skaitymo ir skirstymo darbas prasidėjęs. Keistai jaučiasi rankose laikyti popieriaus lakštus, neskirtus kitiems taip, kaip jie yra. Tai buvo ruoša, gal būt penktajam leidiniui. Gausiame lapų ir popiergaliukų tarpe išryškėja, taip pat, jau atspausdintų eilėraščių rašymo procesas.

Studijoms daug galimybių prelato Armino rankraščiuose: kaip mintis ir forma vystėsi; kodėl vieni žodžiai pakeisti kitais; kaip posmai suskirstyti; kodėl kai kurie eilėraščiai nepakliuvo į rinkinius. Klausimų daugybė. Reikia apžiūrėti patį popierių — kokių rašalu ir braižu ant kokio popieriaus kada rašyta — kad būtų galima maždaug atspėti eilėraščių eigą.

Dar per anksti kokių išvadų prieiti. Kūrimas yra paslaptis, kurią vienas kitas poetas pats bando atskleisti, o daugumoje atvejų tenka kritikams pamažu paaiškinti, kiek tai įmanoma.

Skaitant prelato Armino parudavusius rankraščio lapus, darosi nekantru prieiti prie supratimo, kaip visa tai vystėsi šio poeto psichikoje — šio lietuvių, kuris seniai išvykęs iš tėvynės, išlaikė tyrą, tuo pačiu skaudų ir džiuginantį, jos vaizdą, vis atnaujindamas jį gaiviais įvaizdžiais ir nekartą tobulai parinktais žodžiais. Brazilija irgi gyva, sava tame pačiame jutime, bet kitu atspalviu.

Tikimasi, kad netrukus didžiojo mūsų poeto palikimas, gero redaktoriaus dėmesiu parodys ne vien kas buvo parašyta, bet kaip šis nuostabus asmuo rašė.

Kunigas Albinas Arminas rankraščius perdavė Marijai Saulaitytei. Saulaitytė, juos panaudojusi universitetiniam literatūros darbui ir paskaitai per Jaunimo Kongresą, perduos virš šešių šimtų rankraščių (prozos ir poezijos) lapų poetui Kaziu Bradūnui, prelato Armino geriamam draugui. Rankraščiai galutinai tektų, tur būt, archyvui.

Kunigo Albino Armino rūpestingumu lapai surinkti iš įvairių vietų, kur prelatas, darbų gausybėje juos palikdavo. Visi lietuvių literatūra besidomį asmenys bus jam dėkingi.

RYTO VIZIJA

Atėjo. Sustojė. Ir ištiesė ranką.
Ir tyli. Né žodžio. Né aido. Né garso.
Plaukai palaidi. Marių vėjai juos taršo,
Kaip mano mintis, vandenyną ir dangų.

O akys kančios rezignacija žėri.
Drebėt émé lūpos, bet žadas sustingo.
O vaizdas graudus, o viešnia paslaptinga,
O akys į mano akis įsigiré.

UŽ MAŽO LANGO

Ten už lango — mažo lango — degė rožės,
Prisiglaudusios senų šventoriaus plytų.
Sidabriniam dausų soste atsilošus
Saulė taré, kad nakčia žarijom lyta.

Aš pasilenkiau į veidą vieną žiedą —
Ligi šiol aksomas lūpas man kutena.
Du lašai padangių kraujo žemén rieda
Ir sudūžta... O atsiminimai mano.

Paskui vél iš léto į rūką nutolo.
Mačiau, kaip dar kartą į viršų iškilo
Ranka ir mojavo, kol dingo už molo.

Be ženklų išnyko. Čezėjimą tylų
Tų žingsnių girdėjau. O toly baidarė
Žuvėdra virpėjo ant bundančių marių.

Ko jūs kylate, ko grįžtate, ko narstot
Iš gelmės, kur mano mintys nusileido? —
Šaltą ranką aš dedu ant jūsų karsto
Ir glaudžiuosi rūsčiu ištremtojo veidu.

Vieną vakarą atzys laukinė bitė
Ten už lango prie senų šventoriaus plytų.
Tie žiedai seniai nuvytę ir nukritę —
Apie stagarus dūzgena liūdnei lig ryto.

LAIVAS IR GĖLĖS

Plaukia laivas į tolumą. Plauks ir nuplauks.
Žydi gėlės ant kranto. Žydės — nužydės...
Niekas žiedo nužydyt pakrantėj nelauks,
Niekas laivo bangom nelydės.

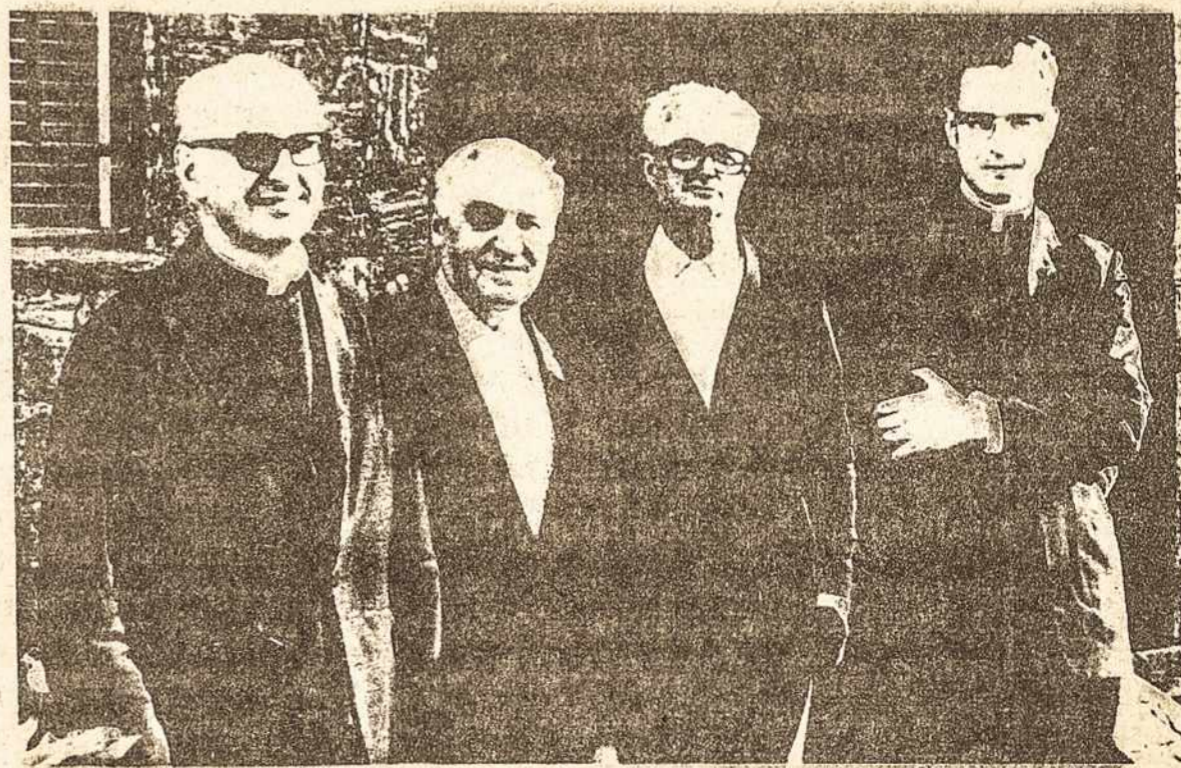
Iš skausmingo ieškojimo miglų klaidžių
Né manęs, né manęs tu lydėt negali
Vis artyn, vis artyn amžinųjų žvaigždžių,
Kurios ilsis aukštai ir toli.

Grįžta gatvėm šešėlis pilkais vakarais.
Blandžios akys atgal atsigrįš, atsigrįš...
Bet jau niekas, jau niekas daugiau nepareis
Pro tų metų užvertas duris.

Plaukia laivas į tolumą. Plauks ir nuplauks.
Žydi gėlės ant kranto. Žydės — nužydės.
Niekas žiedo nužydyt pakrantėj nelauks,
Niekas laivo bangom nelydės...

Kun. Albinas Arminas (k.) prie Mauá klebonijos, prieš grįždamas į Šveicariją. Dešinėje Jonas Antanaitis, vietinis zakristijonas ir kun. Antanas Trimakas.

Viršuje: Bažnyčia (k.), už jos prel. Armino statyti suaugusiųjų mokyklos rūmai ir klebonija, kurioje praleido 20 metų. Marijai, Kankinių motinai, paminklas (d.) "L" raidės pavidalo, simbolizuojas Lietuvą.

MŪSŲ ŽINIOS

Išorėje laisvė...

KELIAUJA

Pereitą savaitę keletą dienų Santosė V. ir S. Steponaičių sodyboje viešėjo Vaclovas ir Elena Verikaičiai. Po koncerto sekmadienį, išvyko į Rio de Janeiro. V. Verikaitis liepos 20 koncertuoja Montevideo ir liepos 27 Buenos Airese.

Iš Montevideo Jaunimo kongreso pasitarimui atvyko Romas Mačanskas su žmona Birute. Mačanskai Urugvajuje turi spaustuve ir dažų krautuve, o lietuviškoje veikloje plačiai reiškiasi. Apsistos pas puseserę Birutę Tamošiūnaite, V. Beloje.

São Paule lankosi Brazilijoje 20 metų gyvenęs Jonas S. Jokubka, kairiosios krypties laikraščio "Vilnis" redaktorius Čikagoje. Jo "Brazilijos plantacijose" buvo 1962 metais išleista Lietuvoje.

sisakyti apie JK ruošos eigą, ir tuoj iškilo atstovų klausimas, kadangi nebūta pakankamai kandidatų ir rinkimai dar neįvyko. Plačiose diskusijose jautėsi teigiama nuotaika ir reikalas vis daugiau spautis, stengtis. Antras svarbus klausimas buvo kaip daugiau išjudinti jaunimą prisidėti prie lėšų vėjus, prie studijų dienų ir įvairių renginių, ir geriau informuoti visuomenę. Čia šeimninkas Vladas Steponaitis pasiūlė suruošti "churrasco" kandidatams į atstovus. Pobūvio metu būtų susitarta dėl tolimesnių studijų dienų, lietuvių kalbos bei kultūros kursų ir temų ruošos.

Antras įvykis buvo staigi audra, užgesinusi šviesas. Jau po diskusijų pavargę, prie žvakių šviesos pradėjo dainuoti iki vėlyvo vakaro.

Sekmadienį prisijungė dar dešimt kitų dalyvių, programa baigėsi tik apie 7 val. vakaro. Antrą dieną pirmininkavo Arūnas Steponaitis.

Visas dalyvavęs jaunimas dėkoja Vladi ir Stasei Steponaičiams bei jų dukrai Rymantei ir sūnui Arūnui už malonų priėmimą, maitinimą, nakvynę ir visas paslaugas.

UŽSIMOKĖJO ML.

Po 50 kr. Stanislava Isokaitienė, Jonas Vosylius.

100 kr. Ana Gelinžauskas (už 1974 m. pusę ir 1975 m.)

250 kr. Pranas Šukys – Garbės leidėjas.

Jiems visiems nuoširdus lietuviškas ačiū.

Administratorius

ATSTOVŲ GEGUŽINĖ

Pereitą šeštadienį šv. Kazimiero parapijos patalpose buvo sukviesti Brazilijos atstovai-kandidatai ir apie 20 kito jaunimo gegužinei – "churrasco". Po vaišių JK komiteto valdybos pirm. Arūnas Steponaitis paaikšino svarbiausius rūpimuosius klausimus, ypač reikalingą sukviesti daugiau kandidatų į atstovus; šių skaičius liko 11 asmenų, o Brazilija turės 9 atstovus ir 5 antrininkus – viso 14. Taip pat užsiminta einamieji reikalai – V. Verikaičio koncerto bilietų platinimas, lietuvių kalbos bei kultūros kursai ir kt.

Prie valgių paruošimo prisidėjo: M. Bumblienė, M. Bumblytė, V. Šimonytė ir kiti. Dalyvavo 27 asmenys.

TRIJŲ KRAŠTŲ POSĖDIS

Šį savaitgalį Lietuvių Sąjungos-Aliança rūmuose, Rua Lituania, įvyks Argentinos, Urugvajaus ir Brazilijos pasitarimas Jaunimo kongreso reikalais. Dešimtas bendras pasitarimas prasideda šeštadienį 15 val. Vakare bus "churrasco". Posėdis tęsiasi sekmadienį.

STUDIJŲ DIENOS JAUNIMUI

Įvyks šį savaitgalį Lietuvių Sąjungos-Aliança rūmuose. Pradžia: 10 val. šeštadienį, liepos 19; pabaiga - sekmadienį popiet. Šių studijų dienų pagrindinė tema bus "Lietuva dabar".

AUDRA UŽKLUPŲ STUDIJŲ DIENA

Liepos 5 apie 12 jaunuolių nuvyko į vaišingą Steponaičių šeimos sodybą Santos mieste dar vienai kongreso studijų dienai. Tą dieną ir įvyko įdomiausi programos dalykai. Pirmininkaujanti Živilė Jūraitytė pakvietė visus pa-

bene liepos 5 d. JONAS MACKEVIČIUS, gyvenęs ilgesnį laiką Santa Teresinha (Sto. André).

Liepos m. 7 d. mirė ADOMAS RUKŠĖNAS, 74 metų amžiaus, gyvenęs Tucuruvi su savo podukros Anos Šlumbienės šeima, Palaidotas Araçá kapinėse.

Liepos m. 10 d. mirė senutė ONA NAVICKIENĖ, 84 metų amžiaus, gyvenusi Mokoje, R. Padre Raposo. Paliko liudinčius tris dukteris, du sūnus ir vaikaičius. Buvo kilusi nuo Marijampolės. Palaidota Quarta Parada kapuose.

Birželio pradžioj mirė V. NALIVAİKA, gyvenęs Argentinoje, Islas del Ibicui. Prieš karą Brazilijoje buvo liet. mokyklos mokytojas.

Visų mirusiųjų artimiesiems ir giminėms mūsų užuojauta.

Sovietines religinių kultūrų tarybos duomenimis, 1971-72 m. oficialiajai Ortodoksų Bendrijai priklausė apie 40 milijonų asmenų, t.y. 17% visų krašto gyventojų ("Ruskaja mysl" 5. 12. 74/75). Maskvoje kas trečias vaikas yra krikštijamas, kas antras numirėlis laidojamas religinėmis apeigomis.

Jaunimui ypač imponuoja slaptosios religinės grupės, ypač baptistai. Maždaug prieš penkerius metus išryškėjo inteligentijos ir jaunimo domesys religijai. Tai daugiau bendro pobūdžio susidomėjimas religiniais klausimais, nesusijęs su kuria nors tikyba. Ortodoksų Bendrija per pastaruosius penkerius metus susilaukė daugiau kandidatų į savo teologines mokyklas nei yra oficialiai leistų vietų. P.vz. Zagorsko, Leningrado ir Odesos teologinėse mokyklose pirmajam semestriui buvo valdžios leista priimti 120 kandidatų, o jų atsirado 4-6 kartus daugiau.

Šis faktas rodo, kad Sov. Sąjungoje prievartinis ateizmas, brukamas milžiniškos propagandinės mašinerijos, susilaukia priešingų rezultatų. Rašytojas

*****
LIETUVIŠKOJI SPAUDA –
MŪSŲ TAUTINĖ ŠVIESA.
Remkime ją ir platinkime!
*****

VEIKLOS KALENDORIUS

Liepos

– 19-20: Argentinos, Brazilijos ir Urugvajaus atstovų bendras posėdis JK reikalais São Paule, r. Lituânia, 67 - Moóca.

– 21, 20:30 val. JK komiteto valdybos posėdis Jaunimo namuose, kartu su programų komisija.

– 26, 4-tą val. po pietų Jaunimo Namuose visų liet. organizacijų susirinkimas baltiečių Parodai aptarti;

– 26-27: Jaunimo studijų diena apie kongreso temas, Santa Isabel.

– 27: Šv. Onos šventė (Moterų D-ja ir Maldos Ap-mas);

– 20-27: vaikų tarp 9 ir 14 metų stovykla Caucaia vietovėje.

Rugpjūčio:

– 2-3 Jaunimo studijų dienos São Sebastião.

– 10: iš JAV atvykstančio Trio koncertas JK naudai 15 val. Teatro Artur Azevedo, Av. Paes de Barros, Moóca;

– 10: V. Zelinoj vakariene JK naudai;

– 17: 11 val. Mišios už a.a. prel. A. Arminą Zelinoj (užprašytos šv. Juozapo Vyrų Brolijos).

– 22-31: Pabaltiečių paroda Salão Portinari, Praça Roosevelt;

Rugsėjo:

– 14: Spaudos balius.

A. Solženicinas savo laiške ortodoksų sinodui išseivijoje 1974 m. rašė: "Šiandieną... inteligentija ir jaunimas Sov. Sąjungoje, jeigu ir nėra tikintys, į religiją žiūri su pagarba ir visą pašaipą perkelia į vyraujančią komunistinę ideologiją, kurios su panieka bando išvengti" (Religija i ateizm v SSSR, Oktober 1974, p. 2).

Rezistencija Lietuvoje

"Herder Korrespondenz" nemažai vietos paskyrė religinei būklei Lietuvoje. Ten rašoma: "Lietuvos Katalikų Bendrijoje nuo 1960 (dešimtmečio) pabaigos vyksta nuostabūs reiškiniai, kurie šią respubliką iškėlė į religinių ir tautinių-politinių įtampų centrą. K. Bendrija čia daug mažiau kentėjo chruščiovinio persekiojimo metu, ir todėl jos savimonė nėra taip palaužta, kaip Ortodoksų Bendrijos". Kai prasidėjo spaudimas pajungti Lietuvos Katalikų Bendriją, panašiai kaip Rusijoje, žymi dalis kunigų ir pasauliečių atvirai pasipriešino. Buvo iškelta visa eilė bylų kunigams, ruošusiems vaikus pirmajai Komunijai, tačiau lietuvių tai nenugąsdino. Jie reagavo protestais, nukreiptais į Maskvą ir Jungtines Tautas. Juose reikalavo ir reikalauja laisvės religiniam gyvenimui. 1972 m. pradėta leisti "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" iki 1974 m. buvo plačiausias ir reguliariausias pasirodantis periodinis "samizdat" leidinys Sov. Sąjungoje—rašo "Herder Korrespondenz". Dabar būklė Lietuvoje pasunkėjusi ir kažin ar "Kronika" pasirodysianti 1975 m. (Ji eina ir 1975 m. Pasirodė jau 15-tasis nr. Red.). Esą daug suimtų. "Visdėlto pasipriešinimas tebėra nepalaužtas, nes prispaustieji šaukiausi žmogaus teisių ir sovietinės konstitucijos. Masiniam sąjūdžiui tai teikia papildomo atsparumo".

"Herder Korrespondenz" skirsnį apie Lietuvą baigia šia pastraipa: "Į Vatikano Rytų Europos politiką nepriklausomos grupės Lietuvoje žiūri su nemažu abejingumu, nors ir nevisai ją atmeta. Jos remiasi karčia patirtimi, kad Vatikano politika nepajėgė pagerinti Sov. Sąjungos katalikų būklės. Diplomatinės misijos ir naujų vyskupų konsekrovimas slepia savyje pavojų nukreipti dėmesį nuo esminių religinio gyvenimo klausimų. Be to, tai derinasi su postalinės religijų politikos pagrindiniu dėsniu, būtent, išlaikyti fasadą, o kovą nukreipti į pamatus, t.y. bendruomenes" (mano pabr.). M.

MŪSŲ ŽINIOS

TRIO koncertistai: I

Bernardas Prapuolenis gimė Kybartuose 1949 metais apsigyveno Čikagoje, dalyvavo įvairiose organizacijose. 1965 metais baigė istorijos kursą muzikos Čikagos Konservatorijoje. 1970 metais baigė Illinois valstybinį universitetą socialinės tarnybos magistro laipsniu ir dabar dirba psichiatrinėje ligoninėje su karo veteranais.

Bernardo šeimoje ir kiti šeimos nariai reiškėsi muzikoje: jo sesuo Aldona lankė Kauno Konservatoriją studijuodama fortepijoną su prof. Dvarionu. Tėveliai, abu mėgėjai dainininkai – tėvas dainuodavo solo Petrapilio lietuvių studentų chore. Jo dvynukas brolis, Marius, kaip ir Bernardas lankė prof. Vlodo Jakubėno piano studiją Čikagoje.

Studentavimo metais ir vėliau Bernardas daug dirbo su jaunimu stovyklose, Amerikoje ir Kanadoje mokydamas lietuvių liaudies dainas. Taip pat dėstė liaudies muziką Čikagos Aukštesnioje gimnazijoje, akompanavo bei reiškėsi chorvedžiu Čikagos Lietuvių Operoje, kur pasirodė pirmą kartą kaip solistu La Traviata operos spektaklyje. Dainavimą mokėsi pas A. Dičiūtę-Trečiokiene ir kitus mokytojus. Yra dainavęs chore ir solo su Čikagos operos didžiuoju teatru "Lyric Opera", o šiais metais istojio profesionalu dainininku į Čikagos Simfonijos chorą, dainuodamas po Solti, Giulini, bei kitais dirigentais.

B. Prapuolenio meniniai atsie-

kimai liečia ir kitas srytis: 1959 metais laimėjo Akademikų Skautų poezijos konkursą; 1960 metais dalyvavo Čikagos meno Instituto tapybos parodoje ir nuo 1965 metų pradėjo reikštis teatre: Ostrausko kvartete, Metuose, Škėmos Ataraxijoje, Šv. Ingjė; 1973 metais atliko Jasono rolę Euripido Medėjoje Čikagos Universiteto tradiciniame teatre. Paskutinius trejus metus koncertuoja su N. Linkevičiute, ir V. Naku, įvairiose lietuvių kolonijose.

Tolimesnės Bernardo ambicijos: režisūra ir dirigavimas.

KELIAUJA

Į solisto Vaclovo Verikaičio koncertą pereitą sekmadienį iš Porto Alegre su automobiliu atvyko Svetislovas ir Aida Vasiliauskai su dukra Daina, kurių namuose jau du kart vyko trijų kraštų kongreso pasitarimai. Vasiliauskai dar pakeliaus São Paulo pajūryje, medžiodami orchidėjas savo 3.000 orchidėjų rinkiniui.

ITAQUAQUECETUBA, SP.

Mėgėja dailininkė Ana Banaitytė neseniai baigė tapyti paveikslą, vaizduojantį Trakų pilį, laisvu laiku stengiasi sukurti daugiau lietuviškais motyvais kūrinių. Nors nėra meno studijavusi, keletą kartų pasirodė parodose, o atstovaudama Itaquaquetubos miestą platinės apimties varžybose laimėjo trečiąją vietą.

III P L Jaunimo

ėje

KONCERTAS

ARTUR AZEVEDO TEATRE, Av. Paes da Barros, Moóca
rugpjūčio 10 dieną, 15 val.

Rengia JK Brazilijos Komitetas

Lietuvių Katalikių Moterų draugija maloniai
kviečia į

VAKARIENĘ

su Šiaurės Amerikos lietuvių muzikiniu Trio, šių
metų rugpjūčio mėn. 10 dieną, 18 val., Vila Zeli-
nos Jaunimo namuose.

VALDYBA

STOVYKLAUTOJŲ SUSIRINKI- MAS

Važiuojantieji į vaikų (nuo 9 iki 14 metų) žiemos stovyklą "Baltoji meška" Caucaia vietovėje sekančią savaitę (liepos 20-27), kviečiami į stovyklautojų susirinkimą Vila Zelinės Jaunimo namuose šį šeštadienį, liepos 19, 16 val.

Stovyklos vadovai buvo susirinkę pereitą penktadienį, smulkiai

numatydami programą. Vadovams Eugenijai Bacevičienei ir kun. A. Saulaičiui talkins Lidia ir Eunice Rubliauskaitės, Robertas ir Sandra Saldžiai ir keli kiti jauni padėjėjai. Stovykloje šeimininkaus S. Silickienė, M. Aleknavičienė ir dar viena stovyklautojų motina, kurios maitinimo reikalus aptarė liepos 10 d. posėdyje.

Dar liko keletas vietų stovyklautojams. Skubiai užsirašyti: pas E. Bacevičienę (žr. skelbime tel. ir adr.)

ZIEMOS STOVYKLA VAIKAMS

Liepos 20 – 27 įvyks vaikų nuo 9 iki 14 metų žiemos stovykla p. Magilų ir Bagdžių sodybose, Caucaia, tarp Cotia ir São Roque. Šiais metais mokėtis bus: vienas vaikas – 90 kr.; du iš tos pačios šeimos – 90 kr. už pirmą, 70 už antrą, viso 160 kr.; trys iš tos pačios šeimos – iš viso 220 kr. (90-70-60).

Norintieji dalyvauti prašomi įsirašyti ar pas Eugeniją Bacevičienę (R. Pedro de Godoi, 396 – tel. 63-9343) ar pas kun. A. Saulaitį (R. Juatindiba, 28 - tel. 273-0338). Priimami visi lietuvių kilmės vaikai.

O ACAMPAMENTO DE JULHO

Realizar-se-á nos sítios das famílias Magila e Bagdžius em Caucaia, entre Cotia e São Roque, do dia 20 ao dia 27 de julho. As inscrições podem ser feitas com Eugénia Bacevičius (R. Pedro de Godoi, 396 – Vila Zelina – tel. 63-9343) ou com Pe. A. Saulaitis (R. Juatindiba, 28 – Parque da Moóca – tel. 273-0338). A taxa é de 90 cruzeiros por criança, a segunda criança da mesma família – 70 cr., a terceira – 60 cr.

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA-CHUVAS DE TODOS OS TIPOS, PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS. MINI-SOMBRELLAS, TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Barros Ltda.

Inscr. Estadual 284.528-97

C. E. C. 08.282.900/001

R. Coelho Barreiros, 104
V. Prudente

Fones: 274-0677 - (Res. 274-1886)
São Paulo

NOSSA LITUÂNIA

MŪSŲ
LIETUVA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Diretor responsável
ANTONIO AQUINO
Redator: Jonas Kidykas
Administrador: P. Daugintis

METINĖ PRENUMERATA: 50 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 250 kr. Paskiro numerio kaina: 1,00 cruzeiras. Užuojautos ir sveikinimai nuo 10 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti „Pedro Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis išeina ketvirtadieni. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9 - 10 puslapiams redakcijai iteiktini ne vėliau kaip iki sekmadienio vakaro.